

denne Kirke, saasnart Restaurationsarbejderne ere endte — og i Klemens Kirke er der fundet et Brudstykke af en allerede tidligere kjendt Runesten. Om Opdagelsen af andre i Danmark høist sjældnen forekommende Udhugninger i Sten fra den fjærne Oldtid, saakaldte Helleristninger, er der indløbet Meddelelse fra Lærer L. Petersen i Allinge, idet Vildeber af denne Art ere bemærkede i Olsker Sogn og ved Allinge.

Med Hensyn til Landets kirkelige Monumenter kan det nævnes, at der ved Arkitekt Løffler er optaget Beskrivelse over samtlige Gravstene i St. Peters Kirke i Næstved og givet Forslag til deres Opstilling i Kirken. Andre gamle Gravstene ere foranstaltede opstillede i Rynkeby Kirke, og ved Arkitekturmaler Hetsch er der tilvebragt en Suite Tegninger af de mærkeligste gamle Partier i Børglum og Breilev Kloster. Den interessante Tomt af St. Knuds Kapel ved Haraldsted er bleven fuldstændig udgravet, og en anden gammel Kirketomt paa Lille Størup Mark i Fleisborg Sogn er opmaalt og undersøgt. Langt mere end af disse enkelte Arbejder har imidlertid Direktionens Opmærksomhed stadig været optaget af de Forespørgsler og Indberetninger med Hensyn til Kirkeinventarierne, som nu langt hyppigere end tidligere rettes til den, navnlig efter Ministeriets derom udstædte Cirkulære, og paa Foranledning heraf har der maattet foretages adskillige særlige Rejser.

Kjøbenhavn den 6te December 1884.

S. S. A. Worsaae.

Til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

253) III. 8. Til Undersøgelse af Kalkmalerier, der komme til Syne i Kirkerne, samt deres Restauration eller Udførelse, og til Udgivelse af Udførelser af Kalkmalerier. Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet har paa Begjæring tilfattet Udvalget følgende Beretning:

Direktionen for de antikvariske Mindesmærkers Bevarelse.

Direktionen undlader ikke herved tjenstligst til det høie Ministerium at fremsende en Beretning om de i indværende Finantsaar — i Henhold til Rigsdagens Bevilling af en særlig Sum „til Undersøgelse af Kalkmalerier, der komme til Syne i Kirkerne, samt deres Restauration eller Udførelse“ — foretagne Arbejder.

Medens Direktionen, efter at nævnte Bevilling første Gang i Finantsaaret 1883—84 var givet Ministeriet, saaledes som det af den i Fjor afgivne Beretning vil fremgaa, til en Begyndelse havde ladet sig det være magtpaaliggende at undersøge og fremdrage Kalkmalerier i et større Antal Kirker, hvorfra Anmeldelse om sige Fund indkom, har man i indværende Finantsaar særlig lagt Vægt paa at restaurere de Malerier, om hvilke det var erkjendt, at de havde en saadan Interesse i kunst- og kulturhistorisk Henseende, at de burde bevares for Fremtiden. Direktionen stal i denne Henseende særlig tillade sig at henlede Opmærksomheden paa Kirkerne i Søborg og i Næstved i Sjælland, Bellinge i Fyn, samt i Veilby og D. Alling i Sylland. Af de i Aar undersøgte Malerier ere foreløbig de i Udby, Kjeldby og Sennels Kirker ansete for at burde restaureres, ligesom man ogsaa har paataenkt at udstrække Restaurationsarbejdet til de interessante Kalkmalerier, henholdsvis fra den ældre og fra den yngre Middelalder i de ikke nedemførte Kirker i Spentrup ved Randers og i Vinderslev ved Viborg, der ere undersøgte og afbildede for flere Aar tilbage, men hvis Restauration hidtil har maattet udsættes, baade af Mangel paa de til en omhyggelig Restauration nødvendige Pengemidler og paa Grund af forskjellige hidtil saandede Oplysninger. Om Verdien af de i Nørholm og D. Hornum Kirker fremdragne Malerier foreligger der endnu ikke Direktionen nogen Udtalelse fra den Kunstner, man i denne Sag har henvendt sig til.